

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 30.05.1988 Časová verzia predpisu účinná od: 16.01.1992 do: 28.02.2015

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

86

VYHLÁŠKA

Slovenského geologického úradu

zo 16. mája 1988

**o postupe pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk z hľadiska
ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva a o oznamovaní
výskytu ložiska vyhradeného nerastu, jeho odmieňaní a o úhrade
nákladov**

Slovenský geologický úrad podľa § 11 ods. 5 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) a po dohode s Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky podľa § 12 ods. 3 banského zákona ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 2

Povinnosť organizácie pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk

(1) Organizácia¹⁾ pri vyhľadávaní a prieskume ložiska vyhradeného nerastu (ďalej len „výhradné ložisko“) vyhodnocuje dosahované výsledky geologických prác a oznamuje ich Slovenskému geologickému úradu tak, aby sa mohlo čo najskôr vydať osvedčenie o výhradnom ložisku.

(2) Pri prieskume výhradného ložiska je organizácia povinná získať všetky údaje potrebné na racionálne využitie z banskotechnického hľadiska a z hľadiska komplexného využitia zásob ložiska vrátane sprievodných nerastov a ich úžitkových zložiek. Pritom musí dbať, aby sa spôsobom vykonávania geologických prác nestožili podmienky vydobytia zásob výhradného ložiska.

DRUHÁ ČASŤ

ZISTENIE VÝHRADNÉHO LOŽISKA

Osvedčenie o výhradnom ložisku

§ 3

(1) Ak organizácia vykonávajúca geologické práce zistí vyhradený nerast v rozsahu, ktorý umožňuje odôvodnene očakávať jeho nahromadenie, oznámi to bezodkladne s cieľom vydať osvedčenie o výhradnom ložisku Slovenskému geologickému úradu.

(2) Za odôvodnený predpoklad nahromadenia vyhradeného nerastu sa považuje zistenie, ktoré zodpovedá vopred určeným podmienkam využiteľnosti očakávaných zásob výhradného ložiska^{1a)} a je overené aspoň zčasti v kategórii predpokladaných zásob Z-3.

(3) Oznámenie podľa odseku 1 obsahuje:

- a) označenie geologickej úlohy, pri ktorej riešení sa zistilo nahromadenie vyhradeného nerastu,
- b) názov a identifikačné číslo katastrálneho územia²⁾ s názvom a kódom okresu,³⁾ v ktorom sa zistilo nahromadenie vyhradeného nerastu,
- c) druh vyhradeného nerastu a predpokladaný rozsah ložiska,
- d) prehľadné výsledky geologických prác a vykonaných skúšok odôvodňujúce predpoklad nahromadenia vyhradeného nerastu (odsek 2),
- e) situačné zakreslenie údajov podľa písmen b) a c) do mapového podkladu v mierke, ktorá umožňuje zreteľne vyjadriť predpokladaný rozsah ložiska, a to v piatich vyhotoveniach.

§ 4

Osvedčenie o výhradnom ložisku obsahuje:

- a) názov výhradného ložiska, názov a identifikačné číslo katastrálneho územia²⁾ s názvom a kódom okresu,³⁾
- b) druh vyhradeného nerastu a predpokladaný rozsah výhradného ložiska,
- c) situačné zakreslenie výhradného ložiska.

TRETIA ČASŤ

PODMIENKY PRÍPRAVY VÝHRADNÝCH LOŽÍSK NA VYUŽITIE

§ 7

Postup pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk

Pri vyhľadávaní a prieskume výhradného ložiska je organizácia povinná z hľadiska jeho ochrany a racionálneho využitia:

- a) na zistenie a vyhodnotenie všetkých využiteľných nerastov ložiska a ich úžitkových zložiek
 1. usmerňovať podľa dosahovaných výsledkov vyhľadávania a prieskumu spôsob, miesto a početnosť vzorkovania,
 2. vykonávať potrebné mineralogické, petrologické, chemické a technologické rozbor a skúšky,
 3. usmerňovať výskum úpravy a spracovania na najúplnejšie využitie nerastnej suroviny a obmedzenie vplyvov škodlivých zložiek,
 4. vyčíslovať vo výpočtoch zásob výhradného ložiska a evidovať zásoby všetkých zistených druhov nerastov vrátane sprievodných nerastov a všetky ich úžitkové zložky,
 5. hodnotiť technické možnosti a ekonomickú účelnosť ich využitia;
- b) na vytvorenie podmienok na projektovanie a výstavbu baní a lomov, otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska podľa zásad banskej technológie a na zabezpečenie racionálneho využitia výhradného ložiska
 1. skúmať a overovať rozsah a tvar ložiska, jeho úložné a tektonické pomery, ktoré môžu mať vplyv na jeho dobývanie,
 2. skúmať a určovať fyzikálno-mechanické, geotechnické, inžinierskogeologické a hydrogeologické vlastnosti ložiska a okolitých hornín,
 3. riešiť vzťah zvodnenia ložiska k jeho nadložíu a podložíu,
 4. hodnotiť v správe o výsledku geologických prác a vo výpočtoch zásob banskotechnické podmienky dobývania ložiska a vplyvy faktorov podmieňujúcich jeho využitie (napr. plynové pomery, vodné prítoky),
 5. vo vyšších etapách prieskumu navrhovať optimálny spôsob otvářky a dobývania ložiska;

- c) používať metódy a postupy, ktoré nesťažia alebo nevylúčia využitie výhradného ložiska alebo jeho časti a nespôsobia neodôvodnené straty zásob výhradného ložiska; na ten cieľ
1. umiestňovať prieskumné diela, najmä hlavné banské diela tak, aby čo najmenej viazali zásoby ložiska, alebo aby sa nesťažili podmienky jeho otvárania a dobývania,
 2. skúmať možnosti prievalov vôd, plynov a bahnín, zvýšenú rádioaktivitu, náchylnosť na samovznietenie a obdobné javy, ktoré môžu ovplyvniť budúce využitie ložiska,
 3. používať technologické postupy vykonávania geologických prác, ktoré pri využívaní ložiska nespôsobia prepojenie zvodnených horizontov alebo nežiadúce zavodenie ložiska,
 4. vyznačovať v správe o výsledku geologických prác priestory, kde z hľadiska ochrany zásob ložiska nemožno umiestňovať povrchové stavby a zariadenia, prípadne, kde ich možno zriaďovať len pri osobitných opatreniach;
- d) na zistenie skutočností potrebných na posúdenie možných vplyvov využívania výhradného ložiska na iné ložiská, vody a iné prírodné zdroje, na životné prostredie a na ďalšie dôležité celospoločenské záujmy
1. skúmať súvislosť, prípadne spojenie ložiska s okolitými baňami a lomami, so starými banskými dielami a so zdrojmi podzemných vôd,
 2. skúmať vplyv geofaktorov životného prostredia na využívanie ložiska, hodnotiť možnosti a určovať podmienky prekonania alebo zmiernenia ich negatívnych vplyvov,
 3. skúmať a navrhovať možnosti umiestnenia odvalov, výsypiek a odkalísk tak, aby nesťažovali budúce využitie ložiska a aby životné prostredie bolo narušené čo najmenej,
 4. zisťovať a hodnotiť strety záujmov chránených osobitnými predpismi⁴⁾ so záujmami na využitie ložiska a v súčinnosti s príslušnými orgánmi navrhovať ich riešenie;
- e) pri prerušení vyhľadávania alebo prieskumu urobiť opatrenia, aby sa nezmarili banské diela a nesťažilo vykonávanie ďalšieho prieskumu a využitie výhradného ložiska; na ten cieľ
1. všestranne posúdiť a ekonomicky odôvodniť účelnosť údržby alebo likvidácie prieskumných diel pred rozhodnutím o prerušení geologických prác v ložisku,
 2. preskúmať možnosť dočasného užívania prieskumných diel na iné účely,
 3. pripraviť včas plán zabezpečenia, prípadne likvidácie banských diel a lomov slúžiacich na vyhľadávanie a prieskum.

§ 8

Overovanie zásob výhradných ložísk

Zásoby výhradného ložiska sa musia pred jeho využívaním overiť v kategóriách zodpovedajúcich zložitosti geologickej stavby ložiska, rozmiestnenia jeho úžitkových a škodlivých zložiek, prípadne zložitosti vývoja kolektorských hornín.

§ 11

Bilančné zásoby

(1) Pre investičnú výstavbu bane alebo lomu, úpravne, prípadne spracovateľského závodu sa musí overiť a schváliť množstvo bilančných zásob výhradného ložiska, ktoré zodpovedá plánovanej kapacite a životnosti.

(2) Najpodrobnejšie sa overujú bilančné zásoby tej časti výhradného ložiska, ktorá sa bude využívať najskôr. Ak nie je táto časť ložiska svojím vývojom, najmä banskotechnickými podmienkami na jeho využívanie rozhodujúca, podrobnejšie sa overí aj tá časť ložiska, ktorá je pre jeho budúce využívanie charakteristická.

Osobitné podmienky prípravy výhradného ložiska na využitie

§ 12

(1) V každom výhradnom ložisku musia sa pred jeho využívaním overiť geologické a banskotechnické (hydrogeologické, inžinierskogeologické a iné) faktory podmieňujúce dobývanie a vyriešiť technológia úpravy, zušľachťovania, prípadne aj spracovania nerastnej suroviny tak podrobne, ako sa vyžaduje na vypracovanie projektovej dokumentácie stavby bane alebo lomu, úpravne, prípadne spracovateľského závodu a na vypracovanie plánu otvárk, prípravy a dobývania.

(2) Ak sa vo výhradnom ložisku vyskytne ďalší využiteľný nerast, overí sa jeho výskyt a zásoby aspoň v rozsahu nevyhnutnom na určenie jeho hospodárskeho významu a možnosti jeho využitia.

(3) Vo výhradných ložiskách, v ktorých surovinová základňa bane alebo lomu netvorí zásoby celého ložiska, overia sa v ostatnej časti ložiska zásoby v kategórii predpokladaných zásob Z-3 alebo sa odhadnú prognózne zdroje, ak môžu ovplyvniť spôsob otvárk, prípravy a dobývania ložiska a umiestnenie priemyselných a ostatných stavieb a zariadení.

ŠTVRTÁ ČASŤ

OZNAMOVANIE VÝSKYTU LOŽISKA VYHRADENÉHO NERASTU

§ 14

Oznamovacia povinnosť

(1) Ak zistí organizácia alebo občan mimo rámca organizovaného vyhľadávania výskyt ložiska vyhradeného nerastu (ďalej len „výskyt“), je povinný to bezodkladne oznámiť Slovenskému geologickému úradu.⁷⁾ Oznámenie organizácie alebo občana (ďalej len „oznamovateľ“) obsahuje miesto, čas, spôsob zistenia a opis výskytu, druh nerastu, prípadne ďalšie údaje dôležité na posúdenie výskytu.

(2) Oznamovateľ sa musí zdržať činností, ktoré by znemožnili, prípadne obmedzili posúdenie výskytu; je povinný ponechať výskyt nedotknutý a prístupný do jeho posúdenia, najdlhšie však 30 dní od jeho oznámenia. Ak by sa tým ohrozila plynulá prevádzka oznamovateľa, dohodne s ním Slovenský geologický úrad primeraný čas na umožnenie prístupu k zistenému výskytu.

§ 15

Potvrdenie o náleze ložiska vyhradeného nerastu

Ak sa potvrdí vyhradený nerast v rozsahu, ktorý umožňuje odôvodnene očakávať jeho nahromadenie, vydá Slovenský geologický úrad oznamovateľovi potvrdenie o náleze ložiska vyhradeného nerastu. Ak oznámený výskyt je už známy alebo sa pri jeho overení ložisko vyhradeného nerastu nezistí, oznámi to Slovenský geologický úrad oznamovateľovi.

§ 16

Odmena a úhrada vynaložených nákladov

(1) Ak je nálezcom ložiska vyhradeného nerastu občan, poskytne mu Slovenský geologický úrad odmenu. Výška odmeny sa určí podľa vedeckého, technického a hospodárskeho významu ložiska a príspevku nálezcu na jeho zistenie a overenie, ako aj podľa nevyhnutných výdavkov, ktoré mal nálezca v súvislosti s nálezom a jeho oznámením, do 50 000 Kčs. Pri mimoriadnom význame zisteného ložiska môže Slovenský geologický úrad so súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky udeliť vyššiu odmenu.

(2) Ak je nálezcom ložiska vyhradeného nerastu organizácia, uhradí jej Slovenský geologický úrad účelne vynaložené náklady na odber a analýzy vzoriek, prípadne na prístupnenie ložiska.

PIATA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 17

Zrušuje sa pre územie Slovenskej socialistickej republiky vyhláška Vládneho výboru pre geológiu č. 216/1957 Ú. v. o osvedčeniach a odmenách za objavenie ložísk vyhradených nerastov.

§ 18

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Predseda:

Ing. Kuráň CSc. v. r.

- 1) § 3 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 497/1991 Zb.
§ 7a zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 498/1991 Zb.
 - 1a) § 13 banského zákona.
§ 4 ods. 3 vyhlášky Slovenského geologického úradu č. 6/1992 Zb. o klasifikácii a výpočte zásob výhradných ložísk.
- 2) § 3 vyhlášky Federálneho štatistického úradu a Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 120/1979 Zb. o priestorovej identifikácii informácií.
- 3) Článok 1 úpravy Federálneho štatistického úradu č. 1793/78-032-918 z 9.6.1978, ktorou sa upravuje číselné označovanie krajov a okresov v ČSSR (reg. v čiastke 25/1978 Zb.).
- 4) Napr. zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach a vyhláška Ministerstva dopravy a Ústredného banského úradu č. 28/1967 Zb., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre styk dráh s banskou činnosťou, zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu, zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. (úplné znenie č. 124/1976 Zb.), zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon), zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, zákon SNR č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti.
- 5) § 11 zákona SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade.
- 6) § 24 ods. 4 banského zákona.
- 7) § 12 ods. 1 banského zákona.

